

Iris Bakker
www.levenswerken.eu

Mensen die beter tot hun recht komen, zijn productiever.
Dit is het fundament voor de florerende organisatie.

Reijerskoop 94 • 2771 BS Boskoop • T 06-12463964
E iris.bakker@levenswerken.eu

Brein

We worden permanent overgoten met omvangrijke informatiestromen. Er wordt wel eens geopperd dat het menselijk brein geconfronteerd zal gaan worden met begrenzings nu die informatiestroom alleen maar aan het groeien is. Een dergelijke zorg werd overigens al genoemd bij de introductie van de stoomtrein. Toen begin 19e eeuw de intelligentia zich zorgen maakte over de psychische effecten van de stoomkoets, bleek dat echter overbodig te zijn. Psychologen toentertijd zeiden dat de enorme reissnelheid (van 25 km per uur) schadelijk zou zijn voor de reiziger, als hij een blik wierp op het voortvloeiende landschap.

De psychologen van toen bleken geen gelijk te hebben. Momenteel wordt er steeds meer bekend over het functioneren van het menselijk brein. Juist bij huisvestingsvraagstukken is het interessant hier meer over te weten en te begrijpen hoe men de fysieke omgeving waarneemt en beleeft, bewust of onbewust. Het blijkt dat het onbewust waarnemen een prominente positie inneemt, veel meer dan we ons eigenlijk, realiseren. Onze zintuigen zorgen dat we gigantisch veel informatie binnen krijgen. Prof. Wilson, verbonden aan de universiteit van Virginia, heeft berekend dat we van 11 miljoen brokjes informatie die we bijvoorbeeld binnen krijgen als we een artikel lezen, er slechts 40 bewust verwerken. Ook Prof. Edward de Haan, verbonden aan neuropsychologie van het UMC Utrecht zegt dat onze geest informatie juist efficiënt verwerkt door een groot deel uit te besteden aan het onderbewuste. Als we beslissingen nemen, weegt die informatie op het onderbewuste niveau mee. Roos Vonk, hoogleraar psychologie van de Radboud Universiteit zegt dat 5–10 % van ons gedrag door het bewuste systeem wordt gestuurd. We kunnen dus constateren dat de rol van ons onderbewuste groot is. Met dat fenomeen moet rekening worden gehouden bij het kiezen van onze werk- en leefomgeving. (Intermediair, mei 2006).

De situationele omgeving is bepalend voor gedrag. Bekend is dat mensen de invloed van de omgeving per definitie sterk onderschatten (Heider). Dit wordt in de psychologie correspondentie-vertekening genoemd (Roos Vonk, 2003). We nemen gedrag van anderen om ons heen haarscherp waar, maar ervaren de invloed van de omgeving op dat gedrag vrijwel niet. Mensen zijn zich bovendien niet bewust van de aanwezigheid van een bepaalde stimulus, die tot een bepaalde cognitie leidt, noch van een bepaalde cognitie die ze daarover hebben. Ze zijn zich ook niet bewust van een verband tussen stimulus en cognities.

Al met al kom je tot de beangstigende conclusie dat een omgeving van grote invloed is op de mens, terwijl men zich dit nauwelijks realiseert en ook niet bevat hoe zijn denkvermogen exact in interactie is met aspecten van de omgeving.

Iris Bakker